

GRUP MUNICIPAL DE LA CUP TORELLÓ-SP-AMUNT en defensa de la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i el català

La llengua catalana és l'eix vertebrador dels Països Catalans: uneix els parlants de diferents territoris, tota una comunitat lingüística. Va ser un instrument d'atac i motiu de repressió per a qui la parlava durant el franquisme i altres períodes històrics, però va sobreviure gràcies a la resistència, la desobediència i la voluntat dels parlants per mantenir-la.

Avui, però, es troba en una situació de retrocés preocupant, tal com apunten diferents estudis, com ara el recent informe anual de la Plataforma per la Llengua¹. Aquest informe constata que als Països Catalans s'han perdut mig milió de parlants habituals des del 2005. Al conjunt dels Països Catalans els parlants de català no superen el 32,4%. Un dels fenòmens que expliquen aquest retrocés és que les persones catalanoparlants canvien de llengua de forma habitual quan algú els parla en castellà; 8 de cada 10, segons aquest informe. Aquestes persones que canvien de llengua ho justifiquen per un *suposat* respecte, bona educació o perquè pensen que no els entendran. Ni parlar català als Països Catalans es pot considerar de mala educació o una falta de respecte, ni és cert que no ens entendran, tal com demostren les estadístiques (segons les diverses enquestes d'usos lingüístics, més d'un 90% de la població entén el català a tots els territoris de parla catalana). No ens equivoquem: no és de mala educació parlar la nostra llengua, és de mala educació demanar als altres que no parlin la seva. I això vol dir, per exemple, no canviar de llengua per l'aparença de l'interlocutor (vestuari, color de pell, etc.) ni per cap altre motiu. Per començar, és una conducta classista i racista donar per fet que una persona no sap català. I, més enllà d'això, parlar-li d'entrada en llengua no catalana és excloure-la de la comunitat on viu, sigui des de fa dos dies, dos anys o dues dècades. Parlar a algú en llengua no catalana des de bon començament és considerar-lo estranger, aliè a la comunitat.

Aquest informe de la Plataforma també posa xifres a les denúncies per discriminació dels drets lingüístics de les persones catalanoparlants, que han crescut un 229% en vuit anys, fins a arribar a les 1.303 denúncies el 2020. Parlar català ha esdevingut el quart motiu de discriminació a Barcelona, segons l'Observatori de les Discriminacions de l'Ajuntament de la ciutat. En l'espai públic aquestes denúncies es donen especialment en l'àmbit de la salut, però també s'observa com en el marc de la justícia l'ús del català és molt baix, amb un 20,6% de sentències redactades en català, o com al País Valencià només un dels 214 jutjats funciona habitualment en català. A més a més, cal afegir-hi, també, la presència baixíssima del català en els mitjans de comunicació, el cinema, les plataformes de vídeo o les xarxes socials en general. Tot plegat, fa que tinguem una tendència molt preocupant, perquè l'ús social de la llengua ha anat retrocedint entre infants i adolescents, que veuen el català com una llengua acadèmica, allunyada del món del lleure i de les relacions personals. Només un 16,3% dels joves de 15 a 29 anys diuen que comencen sempre les converses en català. Aquesta situació posa en perill seriós la supervivència de la llengua.

La immersió lingüística ha demostrat que pot ser un model de cohesió social eficaç, i ha aconseguit amb cert èxit establir el català com a llengua vehicular a les escoles, apresada per tot l'alumnat de tots els orígens. D'aquesta manera, la llengua ha actuat com a element cohesionador i anivellador social, en la mesura que ha contribuït a

¹ https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/informecat-2021-web-bo_290_11_2442.pdf

reduir les diferències de l'alumnat per raó de classe i origen. I és per aquest èxit, allà on és el model imperant, i per la funció social de la llengua, que la immersió lingüística és només una realitat en una part de la nació i un motiu d'atac constant. Ara bé, les dades ens demostren que la immersió lingüística avui no s'està duent a terme en tots els entorns educatius, amb la connivència de qui governem les administracions públiques. Lluny de treballar per implementar aquest model arreu dels territoris de parla catalana, estem permetent ingerències a un model que considerem d'èxit i que representa un model de país cohesionador i menys discriminador.

Tot i les preocupants dades que parlen d'un retrocés de l'ús del català a l'escola, entre professorat i alumnat, inclús on s'hauria d'implementar el model d'immersió lingüística, els atacs no han cessat. Quan l'Estat espanyol ataca de manera sistèmica la nostra llengua ho fa per debilitar la nostra cohesió social, el principi d'igualtat d'oportunitats i la construcció nacional del nostre poble. L'últim és el del Tribunal Suprem, que ha imposat a Catalunya la obligatorietat del 25% de classes en castellà, un atac directe a la nostra llengua i esquerda el consens ampli entorn de la necessitat d'una immersió lingüística real. Un atac constant per part de la justícia, amb l'acceptació de les primeres denúncies a les illes que pretenen que s'hi estengui aquesta imposició; l'impuls per part de Marzà al País Valencià de la Llei del Plurilingüisme, que estableix un màxim del 60% de català a les aules convivents amb la dinàmica recentralitzadora a la justícia espanyola; o a l'Estat Francès la persecució judicial a la proposta d'immersió de les Bressoles. Sentències que vulnereu els compromisos internacionals dels Estats Espanyol i Francès amb la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries.

Als Països Catalans, amb una població que supera els 13,5 milions de persones, s'hi parlen més de 300 llengües. D'entre totes aquestes llengües, només dues gaudeixen de la potència i la força d'un estat al darrere: el castellà i el francès. Mentrestant, el català, la llengua pròpia, veu perillar la seva situació per culpa dels poders polítics, econòmics i mediàtics. No volem menysprear cap llengua, volem conviure amb totes, però no volem perdre la nostra. La solidaritat es demostra amb l'actitud de no obstaculitzar l'ús de cap llengua que estigui en procés de recessió, ja que la convivència entre idiomes matisa i enriqueix la percepció del món.

Deia l'alcoiana Isabel-Clara Simó que *"a nosaltres, ningú no ens salvarà la llengua, excepte nosaltres mateixos"*. I és feina nostra que aquest *nosaltres* inclogui tot el poble, tingui l'origen que tingui. Necessitem el compromís, la voluntat i l'acció de tothom perquè el català sigui la llengua d'ús dels nostres infants i adolescents.

L'actual situació del català ens preocupa i, especialment, l'ús social de la llengua entre adolescents i joves. Des d'una perspectiva de justícia, de drets lingüístics, ens pertoca defensar la llengua catalana també des de l'àmbit municipal. És per això que es proposen els següents ACORDS:

Per tot això, la Comissió informativa, dictamina favorablement la proposta i la sotmet a l'aprovació del ple municipal.

1. Promoure, de forma conjunta amb les entitats per la llengua, un pacte municipal per a l'ús del català: A Torelló, en català, en el qual s'impliquin persones i entitats dels àmbits cultural, social, econòmic, etc., signant el manifest conjunt i impulsant accions per a la promoció de la llengua.

2. Adherir-nos com a Ajuntament de *Torelló* a la campanya *Tots som referents lingüístics. No t'excusis*², impulsada pels principals sindicats d'ensenyament i d'estudiants així com la Plataforma per la Llengua. Fer arribar la campanya als centres educatius del municipi i a totes les entitats que treballin amb joves i adolescents (esportives, de lleure, etc.) i demanar-ne l'adhesió. Amb aquesta adhesió volem renovar i enfortir el compromís del consistori amb el català, com a eina de cohesió i garantia d'igualtat d'oportunitats.
3. Difondre i garantir l'accés a tota la ciutadania als cursos de català que l'Ajuntament organitza conjuntament amb el Consorci per a la Normalització Lingüística.
4. Crear un *Reglament d'ús de la llengua catalana a l'Ajuntament* i vetllar perquè sigui conegut per tot el consistori i totes les empreses que treballen fent un servei públic, ja que s'hi regula l'ús del català. El reglament estableix que el català ha de ser la llengua a utilitzar en comunicacions, documentació, retolació, etc., així com la llengua utilitzada en actes públics pels càrrecs de l'administració municipal, i se n'ha d'acreditar el coneixement en el cas de les convocatòries de llocs de treball.
5. Fer un comunicat, com a mínim un cop l'any, adreçat a totes les unitats i personal que treballa directament o indirectament per a l'Ajuntament, per tal de recordar el compromís del consistori amb la llengua catalana, així com la importància de l'ús del català per part del personal en totes les seves comunicacions, i que en l'àmbit públic aquesta ha de ser la llengua de referència. Així com a promocionar el català en tots els àmbits i activitats que impulsem i en què col·laborem com a Ajuntament.
6. Impulsar conjuntament amb la comunitat educativa del municipi la generació de plans educatius locals que promoguin l'ús social del català com llengua comuna i compartida, en col·laboració amb la xarxa social del territori.
7. Rebutjar qualsevol atac al model d'immersió lingüística i acompanyar la defensa de l'escola en català com a eina clau per a la cohesió social i la igualtat d'oportunitats. Transmetre aquest suport als centres educatius del municipi.
8. Comunicar aquests acords a la premsa, al govern autonòmic i estatal pertinent i a les entitats de promoció per la llengua.

² <https://www.notexcusis.cat/>